

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบผสานวิธี สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คนมีความแตกต่างกันด้านความผิดปกติ โดยส่วนใหญ่ประเภทความพิการดาวน์ซินโดรม ลักษณะความพิการบกพร่องด้านสติปัญญาและการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างบางส่วนมีโอกาสนในการฝึกปฏิบัติด้านการเสริมสร้างพัฒนาการ สามารถปฏิบัติภารกิจในชีวิตประจำวันได้แต่บางกิจกรรมก็ต้องการความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง และครูพี่เลี้ยงเมื่อมาเรียนในห้องเรียนเด็กพิเศษ

ส่วนที่ 2 กิจกรรมการเสริมแรงทางบวกด้วยเบี้ยอรรถกร

การพัฒนากิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่เหมาะสมเป็นการใช้กระดาษสติ๊กเกอร์สีเป็นรางวัลเมื่อนักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมได้ ทั้งนี้การดำเนินกิจกรรมมีการร่วมกันระหว่างครูและครูพี่เลี้ยง โดยถ้านักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่อยู่นิ่งครูจะเตือนโดยใช้ภาพสัญลักษณ์ยกขึ้นทันทีเพื่อเตือนให้นักเรียนหยุดพฤติกรรมนั้น นอกจากนี้ยังมีการสะสมรางวัลที่ได้ในสมุดบันทึกกิจกรรมเมื่อนักเรียนได้รางวัลตามที่กำหนดแล้วสามารถนำมาแลกรางวัลได้ ทั้งนี้พฤติกรรมการไม่อยู่นิ่งของนักเรียนก่อนและหลังดำเนินกิจกรรมเป็นพฤติกรรมการลดลงจากที่หนึ่ง เมื่อนำค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการไม่อยู่นิ่งของนักเรียนก่อนและหลังดำเนินกิจกรรมการเสริมแรงมาเปรียบเทียบกับ สถิติ Wilcoxon Signed - Rank Test พบว่า พฤติกรรมการไม่อยู่นิ่งหลังดำเนินกิจกรรมลดลงจากก่อนดำเนินกิจกรรมการเสริมแรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สภาพการณ์การเสริมแรงนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

การวิเคราะห์สภาพการณ์ (SWOT analysis) การดำเนินงานสู่การเสริมแรงนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ พบว่า จุดแข็งเป็นนักเรียนและผู้ปกครองมีความต้องการกิจกรรมการเสริมแรงที่ก่อเกิดจากการมีส่วนร่วมที่แท้จริง และทีมงานครูและครูพี่เลี้ยงมีข้อมูลพฤติกรรมที่แท้จริงของนักเรียนแต่ละคนที่สามารถนำมาออกแบบกิจกรรมการเสริมแรงได้อย่างเหมาะสม จุดอ่อนจากระยะเวลาการออกแบบกิจกรรมที่น้อยเกินไปส่งผลต่อความครอบคลุมของแบบประเมินพฤติกรรม การไม่อยู่นิ่ง การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการเสริมแรงที่ยังไม่ครอบคลุมกิจกรรมที่หลากหลาย รวมถึงการควบคุมเวลาในการดำเนินกิจกรรมที่ยังมีการคลาดเคลื่อนในบางช่วงเวลา อุปสรรคจาก

การสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมจากผู้ปกครองที่บางครั้งไม่สามารถเข้าร่วมได้จากการติดภาระกิจ และสถานการณ์การระบาดของโรค COVID 19 และโอกาสจากความร่วมมือจากนักวิชาการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต 8 เชียงใหม่ และการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อภิปรายผล

กิจกรรมการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถการด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองและครูมีส่วนสำคัญในการปรับพฤติกรรมการไม่อยู่นิ่งของนักเรียนที่สอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้กิจกรรมที่มุ่งเน้นความสนใจของนักเรียนด้วยรางวัลยังส่งผลให้นักเรียนลดพฤติกรรมการไม่อยู่นิ่งได้ทันทีเมื่อครูดำเนินกิจกรรม กิจกรรมการเสริมแรงที่พัฒนาได้จากการศึกษานี้ยังสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรมจากค่าคะแนนพฤติกรรมการไม่อยู่นิ่งหลังดำเนินกิจกรรมลดลงจากก่อนดำเนินกิจกรรมการเสริมแรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับการศึกษาของ ปองพล ประโมทยกุล และสุภารัตน์พิชา ปิยะธรรมวรกุล (2563) ที่พบว่า การเสริมแรงทางบวกในรูปแบบปฐมภูมิ ซึ่งเป็นการให้สิ่งเสริมแรงแก่เด็กเพื่อให้เด็กมีการตอบสนอง เป็นตัวกระตุ้น สร้างแรงจูงใจให้เด็กลดหรือเพิ่มพฤติกรรมตามที่ได้ทำข้อตกลงร่วมกับผู้ปรับพฤติกรรม เพื่อที่จะได้นำแต้มสะสมที่ได้นั้นมาแลกกับของรางวัลที่ตัวเองต้องการได้ โดยเด็กจะมีการตอบสนองมากหรือน้อยแค่ไหนก็ขึ้นอยู่กับเด็กว่าจะให้ความสนใจกับสิ่งเสริมแรงที่นำมาเป็นของรางวัลนั้นมากน้อย เช่นเดียวกับยุวดี เอี้ยวเจริญ (2561) ที่พบว่า การปรับพฤติกรรมโดยการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถการโดยเด็กมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมลดลงและมีพฤติกรรมที่เหมาะสมมากขึ้นแสดงให้เห็นว่าเบี้ยอรรถการมีผลต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติกได้ถ้าเบี้ยอรรถการนั้นเป็นสิ่งที่เด็กชอบและต้องการ อย่างไรก็ตามการดำเนินกิจกรรมการเสริมกรอาจต้องแสวงหาแนวทางการลดปัจจัยรบกวนทั้งเสี่ยงดังจากภายนอก การเพิ่มระยะเวลาการดำเนินกิจกรรม

ในส่วนของการวิเคราะห์สภาพการณ์ (SWOT analysis) การดำเนินงานสู่การเสริมแรงนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นการสะท้อนความต้องการการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียจากการดูแลนักเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มที่เปราะบาง และมีความอ่อนไหวทางสังคม รวมถึงสถานการณ์ปัจจุบันที่บางส่วนอาจจะยังไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการของภาครัฐได้อย่างเพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. การพัฒนากิจกรรมการเสริมแรงด้วยกระบวนการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและครู อาจจะต้องจัดฐานความรู้ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องโดยเฉพาะกลุ่มผู้ปกครองที่ยังขาดองค์ความรู้

2. มีการส่งเสริมการใช้กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยอาจจะมีระบบในการประเมิน ติดตาม ตรวจสอบเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเหมาะสม ทั้งในที่พักอาศัยและโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบกิจกรรมการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรรูปแบบอื่น ๆ ทั้งนี้การพัฒนา รูปแบบกิจกรรมควรสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้เกี่ยวข้องทั้งนักจิตวิทยาการเด็กพิเศษ นักกิจกรรมบำบัด และนักวิชาการด้านการศึกษาพิเศษ

2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อที่จะใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและ สร้างความตระหนักในการดูแลเด็กในความปกครองในสถานที่พักอาศัย รวมถึงแนวทางการ ประยุกต์ใช้กิจกรรมการเสริมแรงในที่พักอาศัย

